

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8 став 2 и члана 13 Закона о спомен обиљежјима („Сл.лист ЦГ“, бр. 40/08), члана 36 став 3 Статута Општине Херцег Нови („Сл.лист РЦГ“, бр. 15/04, 32/05, 14/07, „Сл.лист ЦГ-општински прописи“, бр. 16/09 и 16/11) и сагласности Министарства културе број 04-1175/6, Скупштина општине Херцег Нови на својој сједници одржаној дана _____ 2013.године, д о н о с и

ПРОГРАМ

ПОДИЗАЊА СПОМЕН-ОБИЉЕЖЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ НОВИ ЗА 2013. ГОДИНУ

Увод

Овим Програмом у складу са Законом, утврђују се спомен-обиљежја који ће се подићи на територији општине Херцег Нови у 2013.години, назив и врста спомен обиљежја, начин подизања, опис симболичког значења, разлози за њихово подизање и други елементи неопходни за спровођење програма.

Спомен-обиљежја из овог програма доприносе трајном очувању вриједности утврђених Законом.

члан 1

Програм подизања спомен-обиљежја на територији Општине Нерцег-Нови у цијелости предвиђа подизање следећих спомен-обиљежја:

- Споменик краљу Стефану Твртку I Котроманићу
- Споменик попу Саву Накићеновићу
- Споменик грофу Саву Владиславићу
- Спомен – плоча свецу Леополду Богдану Мандићу

члан 2

1. Споменик краљу Стефану Твртку I Котроманићу (скулптура у бронзи, димензија 6,0 x 1,2 x 1,2 м и плочом, на којој са следећим текстом: ” Краљ Стефан Твртко I Котроманић Оснивач града Херцег Новог”), градска лука – Шквер.

Стефан Твртко I Котроманић

(23. августа 1338. године – 10. март 1391. године) је био босански бан од 1353. до 1377. године, а затим први босански краљ до 1391. године. Рођен је у породици Котроманића од оца Владислава и мајке Јелене рођене Шубић. За вријеме Тврткове владавине остварена је политичка стабилност, те значајан културни и духовни напредак. Тада се развијају

градови, трговина и рударство, те се кује и први златни новац на јужнословенским просторима. Настојећи да се ослободи економске зависности у приморју дошао је на идеју о оснивању новог града у жупи Драчевици у Топалском заливу. Процијенивши изузетан положај овог простора планирао је отварање солане и тргова за продају соли. Тако је 1382. године завршена изградња Новог града, данашњег Херцег Новог. Оснивач Херцег Новог Твртко I је изненада преминуо 10. марта 1391. године.

2. Споменик **Попу Саву Накићеновићу** (Споменик ће бити постављен у Зеленици-Кутима и састоји се од каменог гувна, пречника 6м са бронзаном бистом и књигом на постаменту укупне висине 1,1м, на којем су исписане речи: Прота Саво Накићеновић 1882-1926.г. са породичним грбом)

Поп Саво Накићеновић, свештеник, учитељ и научник потиче из свештеничке породице Накићеновића, која се у Куте доселила из Љубомира код Требиња, а истакли су се у акцијама за ослобођење Херцег Новог од Турака 1687.године. Због тих заслуга Накићеновићи су од Венеције добили племићки грб. Саво Накићеновић рођен је у Кутима 25. јануара 1882. године од оца Јована и мајке Љубице рођене Чуквас. Основно образовање стекао је у Кутима, гимназију је завршио у Котору а теолошко образовање апсолвиром у Задарској Богословији 5. јула 1904. године. Поп Саво рукоположен је за свештеника исте године и постављен је за пароха Сасовићког, а од 1911. године до краја живота обављао је дужност пароха у Кутима. Његов најзначајнији рад је антропогеографска студија „Бока“ коју је објавио 1913.године. Био је омиљен у народу као свештеник и учитељ а његов научни рад из области етнологије значајан је за Боку и Црну Гору. Поп Саво Накићеновић умро је 1924.године и сахрањен код цркве Св.Андреје у Кутима.

3. Спомен обиљежје **Грофу Сави Владиславићу** (1668-1738) (споменик ће бити постављен у Херцег Новом, код цркве на Топлој, децембар, 2013.године и представља бисту (60х60х100) на постолу (60х60х100), испод које је исписан текст: Гроф Сава Владиславић (1668-1738))

Гроф Сава Владиславић иницирао је устанак Црне Горе против Турске. Устанак је требао да крене упоредо са руским операцијама у Молдавији. У првом плану био је Владиславићев пријатељ владика Данило, који је на Видовдан 1711. , на Цетињу, пред народом одржао ватрени говор и прочитао прокламацију цара Петра Великог, који је написао Сава Владиславић. Велике су Савине заслуге и за повезивање Русије, Црне Горе и Боке Которске. Недавно је прослављено триста година ових веза и то је разлог више за постављање обиљежја. Гроф Сава Владиславић је по неким подацима рођен у Херцег Новом. Овај податак записао је Томо Крстов Поповић у својој књизи “Знаменити Бокељи” из 1878.год. У цркви на Топлој налазе се многи дарови ове знамените личности тако да је њена околина право мјесто за постављање бисте. Поред богослужбених књига, међу којима се умјетничком изработом корица издвајају раскошна Јеванђеља, гроф Сава Владиславић је даривао до данас сачуване тасове, путир са записом и крст са записом.

4. Спомен обиљежје – спомен плоча **Светом Леополду Мандићу** (камена плоча са натписом: У овој кући родио се светац Леополд Богдан Мандић 1866 - 1942)

Свети Леополд Мандић, (Херцег-Нови, 12. 05. 1866. - Падова, 30. 07. 1942.) је канонизовани светац римокатоличке Цркве. На крштењу је добио име Богдан, а по уласку у капуцине промијенио га је у Леополд. Био је најмлађе од дванаесторо дјеце. Одрастао у хришћанској породици. Био је висок само 135 цм. Живјећи у Херцег-Новом међу православцима Богдан је веома рано упознао жалосну чињеницу растављености хришћанске браће. Његова добростојећа породица није успјела сачувати материјално богаство па је имао разумјевања према многима који су доживјели сличну судбину. Посматрајући дјеловање капуцина у свом родном граду Богдан је мислио да ће свој мисионарски наум најбоље остварити ако ступи у њихов ред и бори се за екуменизам. У шеснаестој години одлази на школовање у Удине. На дан 20. 09. 1890., кардинал Доменико Агостини га је заредио за свештеника. Након кратког боравка у Задру, Копру и Ријеци, по вољи својих поглавара био је коначно одређен за Падову. Као дугогодишњи исповједник он ће све своје молитве и напоре усмјерити једном циљу: “Да сви буду једно!”. Почетком Првог свјетског рата није хтио примити италијанско држављанство па је као странац из непријатељске државе морао у концентрациони логор. Образложио је то ријечима: “Крв није вода!”. Прије смрти Леополд је прорекао, да ће капуцински самостан у Падови бити разрушен од бомби. Ипак, код те страшне ратне катастрофе његова исповједоница оста поштеђена да буде трајан знак његовог помирителског апостолата. Бројни ходочасници обилазе његов гроб и исповједоницу у којој је вршио своје екуменско послање. Леополда из Херцег-Новог прогласио је светим папа Јован Павле II 16. 10. 1983. године.

члан 3

Обвезник одржавања свих споменика је Општина Херцег Нови.

члан 4

Даном ступања на снагу овог Програма престаје да важи Програм подизања спомен обиљежја на територији Општине Херцег Нови, број 01- 3/51-13, који је донијела СО Херцег Нови на наставку XII сједнице одржане 20.09.2013. године.

члан 5

Овај Програм ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Црне Горе – општински прописи“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ НОВИ

Број: 01-3/_____
Херцег Нови, _____ 2013. године

ПРЕДСЈЕДНИЦА
мр Данијела Ђуровић, с.р.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење овог Програма садржан је у члану 8 став 2 Закона о спомен обиљежјима („Сл. Лист ЦГ“, бр. 40/08) којим је предвиђено да се спомен обиљежја подижу у складу са Програмом подизања спомен обиљежја које доноси Скупштина општине уз претходну сагласност органа државне управе надлежног за послове културе и члана 16 став 1 поменутог Закона којим је предвиђено да Скупштина општине, у складу са Програмом, уз претходну сагласност надлежног органа, доноси одлуку о подизању спомен обиљежја, као и члана 36 став 3 Статута Општине Херцег Нови („Сл.лист РЦГ“, бр.15/04, 32/05, 14/07, „Сл.лист ЦГ-општински прописи“ бр. 16/09 и 16/11) којим је прописано да Скупштина доноси прописе и друга општа акта.

Дана 03.09.2013.године под бр. 04-1175/4 Министарство културе донијело је Рјешење којим се даје сагласност на предлог Програма подизања спомен обиљежја на територији Општине Херцег Нови у 2013.години.

Дана 24.10.2013.године. Министарство културе донијело је Рјешење бр. 04-1175/6 којим се даје сагласност на предлог Допуне програма подизања спомен обиљежја на територији Општине Херцег Нови у 2013.години.

ОБРАЂИВАЧ
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ